

Váky s Turkem 17. a 18. století

Polish-Lithuanian Commonwealth 1582

- The Crown and Grand Duchy of Lithuania
- Fiefs and dependencies
- Major cities
- Other cities and towns
- Brandenburg
- Sweden
- Saxony
- Ottoman Empire
- Transylvania
- Moldavia vassals of Ottoman Empire
- Habsburg Empire
- Muscovy / Russia
- Denmark
- Pomerania

Mapka krymského chanátu v době jeho největšího rozmachu

Jasyr

Divoká pole

Зáпоро́жське úземí в роце 1654

Potyčka kozáků s Tatary

Petro
Konaševyč
Sahajdačnyj

Kozáci u Kaffy

Akkermans
ká pevnost
(dnes
Bilhorod
Dnistrovsky
j

Cecorská bitva

Korunní vojsko na pochodu

Tataři krymského chanátu během bitvy u Cecory

Tažení osmanské armády k Chotynu (Chotimi)

Osman II.

Lisowčici

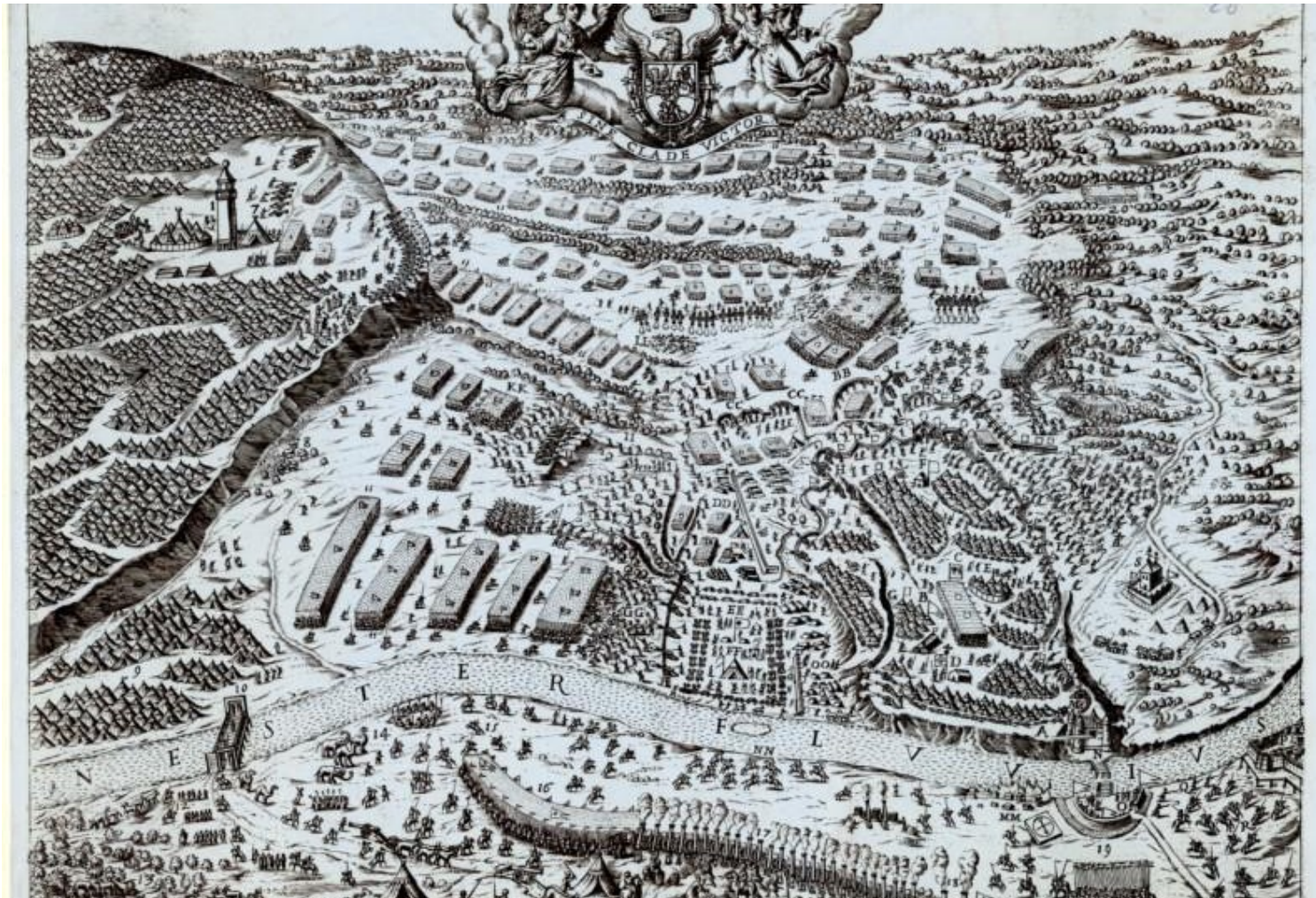
- Akvarel Juliusza Kossaka

Polští husaři

Chotynská
pevnost

Giacomo
Lauro
(1583-
1650),
Bitva u
Chotimi
1621

Mapa
Podolí z
roku 1571

Stanisław
Konieczpolski,
vítěz na Abazem
pašou

Kamenec Podolský

Mapa Knížectví Kandie

Bitva u Fokéje 1649. Obraz Abrahama Beerstratena, 1656.

Bitva u Dardanel, 1656

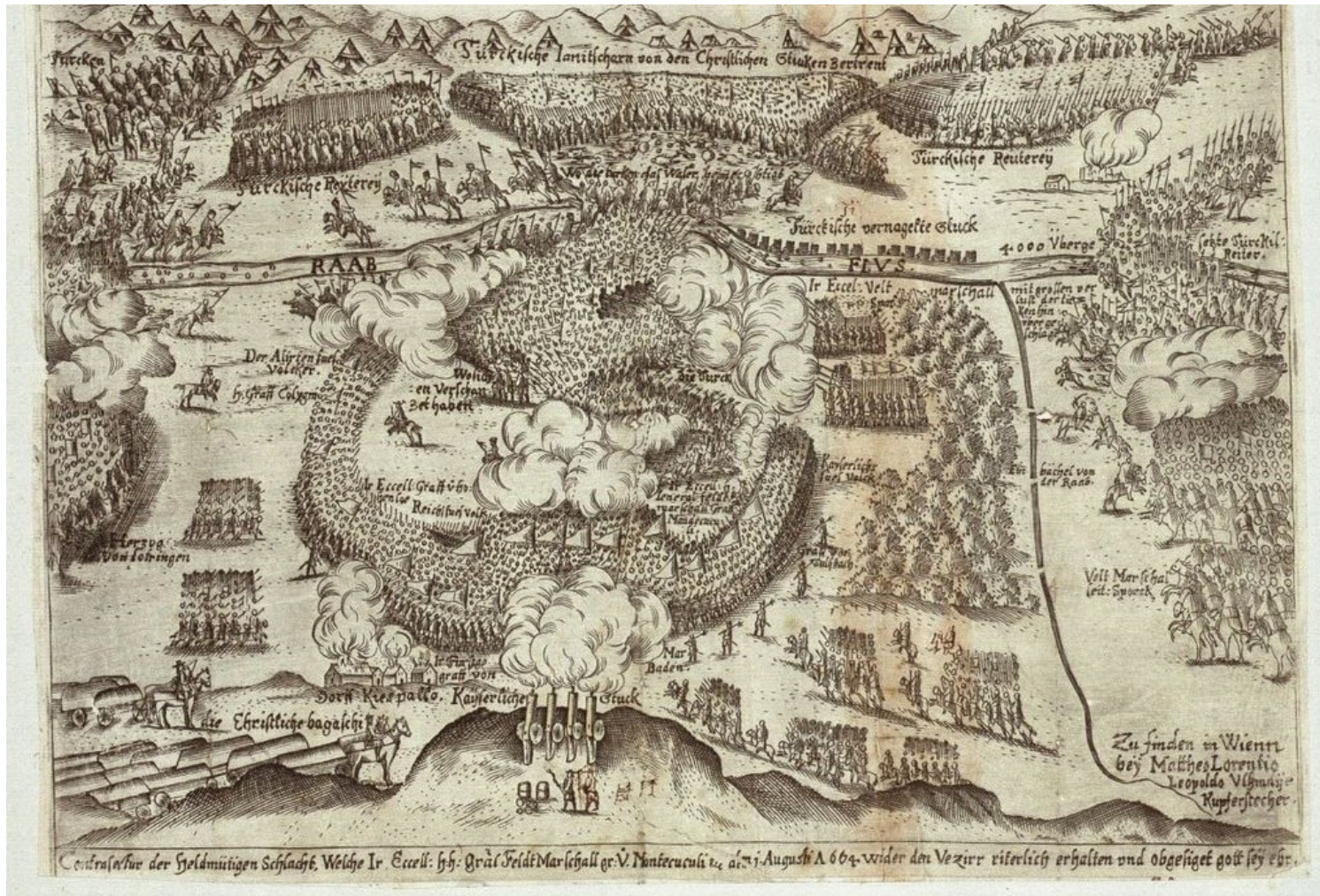

Velký vezír
Ahmed paša
Köprülü (1635–
1676)

Raimondo Montecuccoli,
vévoda z Melfi, autor Elias
Grießler,

Bitva mezi
Mogersdor-
fem v
dnešním
Burgenland
u a
Szentgott-
hárdem
dnes v
župě Vas

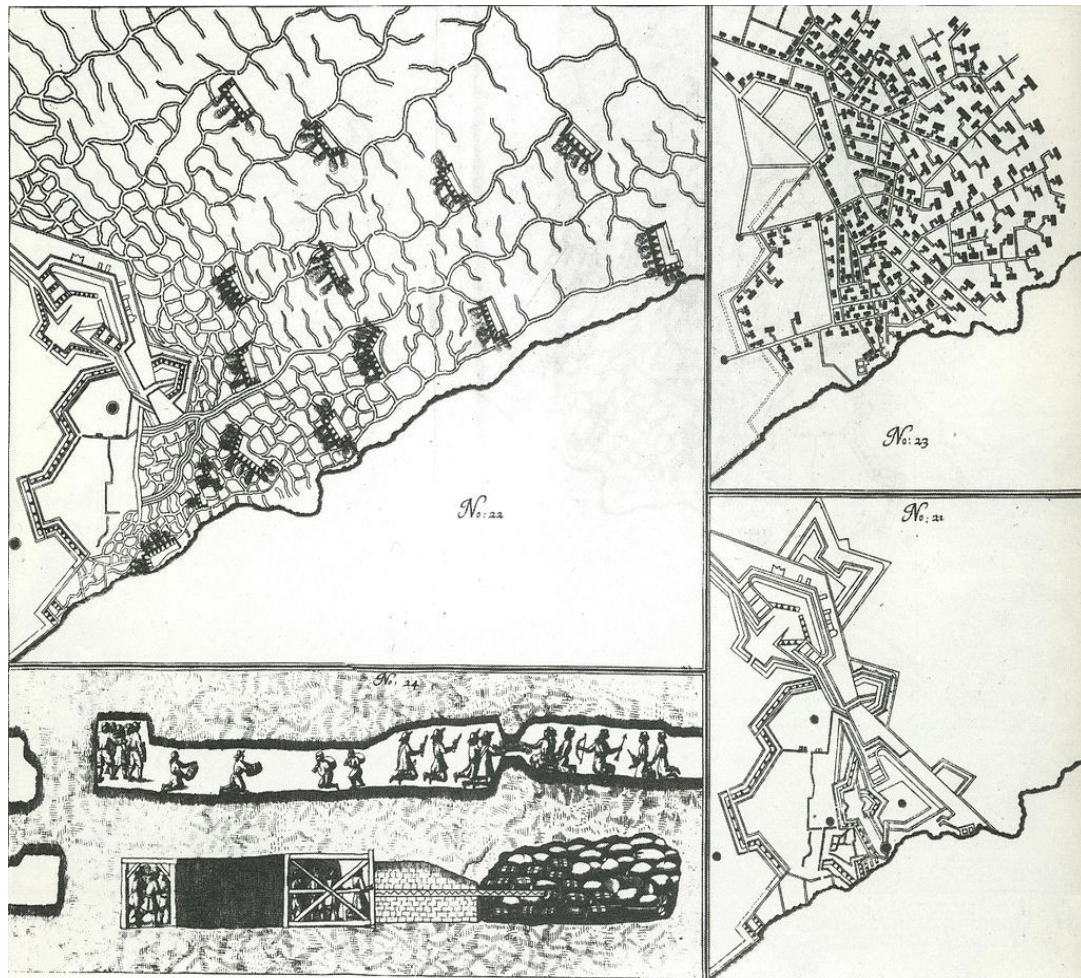
CHRISTEN BATALIA. 2. bey N. 2. zu sehen.
 1. Der Exzellenz H. 2. Die Späth.
 General Montemar. 1. Obr. Pio.
 Feldmar. Lantz. Spork. 2. Obr. Kappach.
 3. Obr. Schmit. 3. Obr. Tasso.
 4. Obr. Nafau. 4. Obr. S. über Obr. Gligis.
 5. Obr. Kielmanseck. 5. Obr. Kellner.
 6. Obr. Scharidau Loringgike. 6. Reichs Volcker.

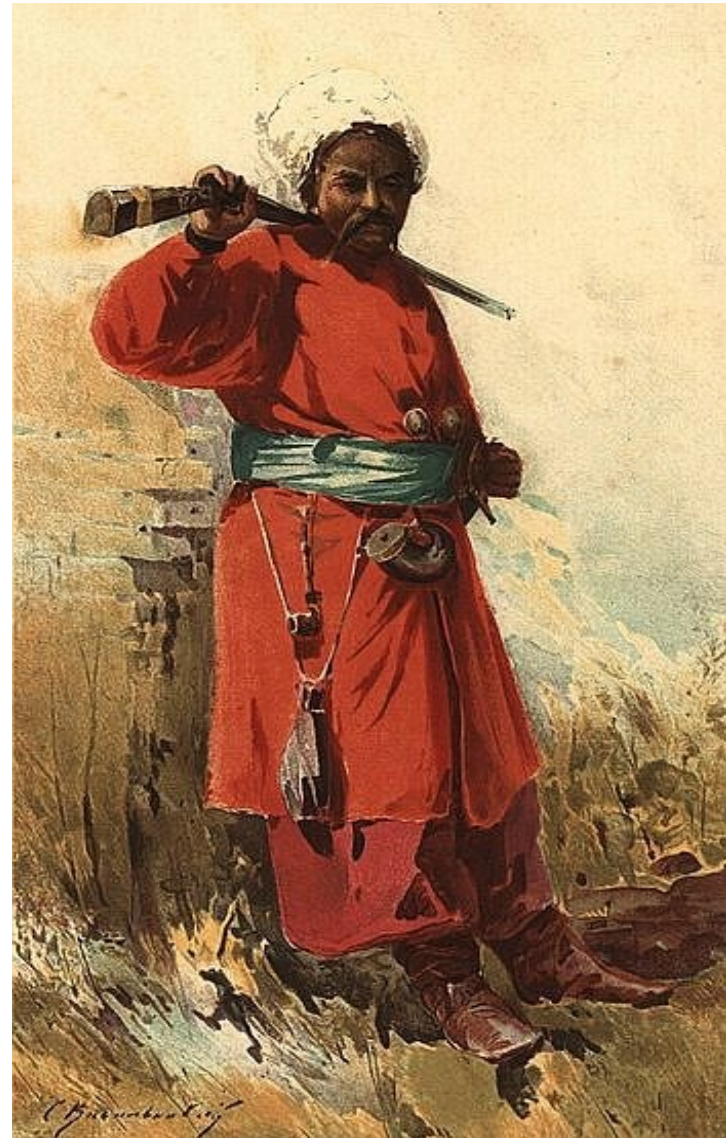
Nachdem die Christlich- und Türckische Pilsche Regiment zu Fuß; wie auch das Kappachische Edelgestein besetzten Säbeln leichtlich abnehmen können/ Haubt-Ärmeln in die 4. Tag andem; lust zu Ross auch ihnen zu Hülffe kommen/ der Feind faste Raab/ gegeneinander gelegen/ und einander mit Stücken zümlich gegrüßet haben/ Posto/ und hätte sich gerne verschangt/ allein man wolte ihm darzu keine Zeit lassen/ sondern es war von Christlichen Generalsn allseits beschloffen/ und faste man die frühe als am 1. Augusti Neuen Cal. mit etlich tausent Resolation/ mit ganzer Macht auf den Feind loß zugehen/ che er sich verschangt/ wie dann auf eingebines Zeltchen/ und auf dieselben getroffen/ welchen Flügel die Kaiserl. Regimenten zu Fuß/ vom Obrist. Spick: Pio: und Tasso: Und die 3. Regimenten zu Fuß/ wie auch das Kappachische Edelgestein besetzten Säbeln leichtlich abnehmen können/ und seynd also die besten Janitscharen/ auch Albaner und Spahi bey 6000. Mann geblieben. Auf der Christlichen Seiten seynd auch geblieben/ General Feldzeugmeister Graf Függer/ Obrister Weytner vom Irändischen Regiment mit dem Obrist Leutenant/ und Major/ Die Kaiserl. Obristen Graf von Nassau/ und Herr von Kielmanseck/ Graf Carl von Trautmansdorff/ Graf von Urkenbeck/ neben andern Rittmeistern/ 10.

Dobová
 relace o
 bitvě

Schéma osmanských podkopů a benátských protichodeb v Kandii. Johann Bernhard Scheithner, 1672. Německá mapa závěrečné fáze obležení Kandie. Fortifikace Herakleionu a osmanské zákopy

Záporožský kozák

Bogdan Chmelnický a Tuhaj Bej

- Povstalci dorazili pod Lvov. Za jeho ochranu se modlí na obraze Jana Matejki polský světec a poustevník sv. Jan z Dukly
-

Andrusovský mír

- Andrusovské příměří (polsky Rozejm w Andruszowie; rusky Андрусовское перемирие – Andrusovskoje peremirije) byla dohoda, kterou 30. ledna 1667 podepsaly Ruské carství a Republika obou národů a ukončily ji rusko-polskou válku, kterou v letech 1654–1667 vedly o území dnešní Ukrajiny a Běloruska. Jmenuje se podle vesnice Andrusovo nedaleko Smolenska, ve které byla podepsána. Na jejím základě získalo Ruské impérium od Polského království území dřívějšího Černigovského knížectví a dřívějšího Smolenského knížectví a také uznání sjednocení Ruského impéria a levobřežní Ukrajiny. Pravobřežní Ukrajina i Bělorusko zůstaly nadále pod vládou Republiky obou národů. Zaporožská Sič měla být pod společnou správou (přičemž zástupci Kozáckého hetmanátu se na dohodě nepodíleli).

Petro Dorošenko

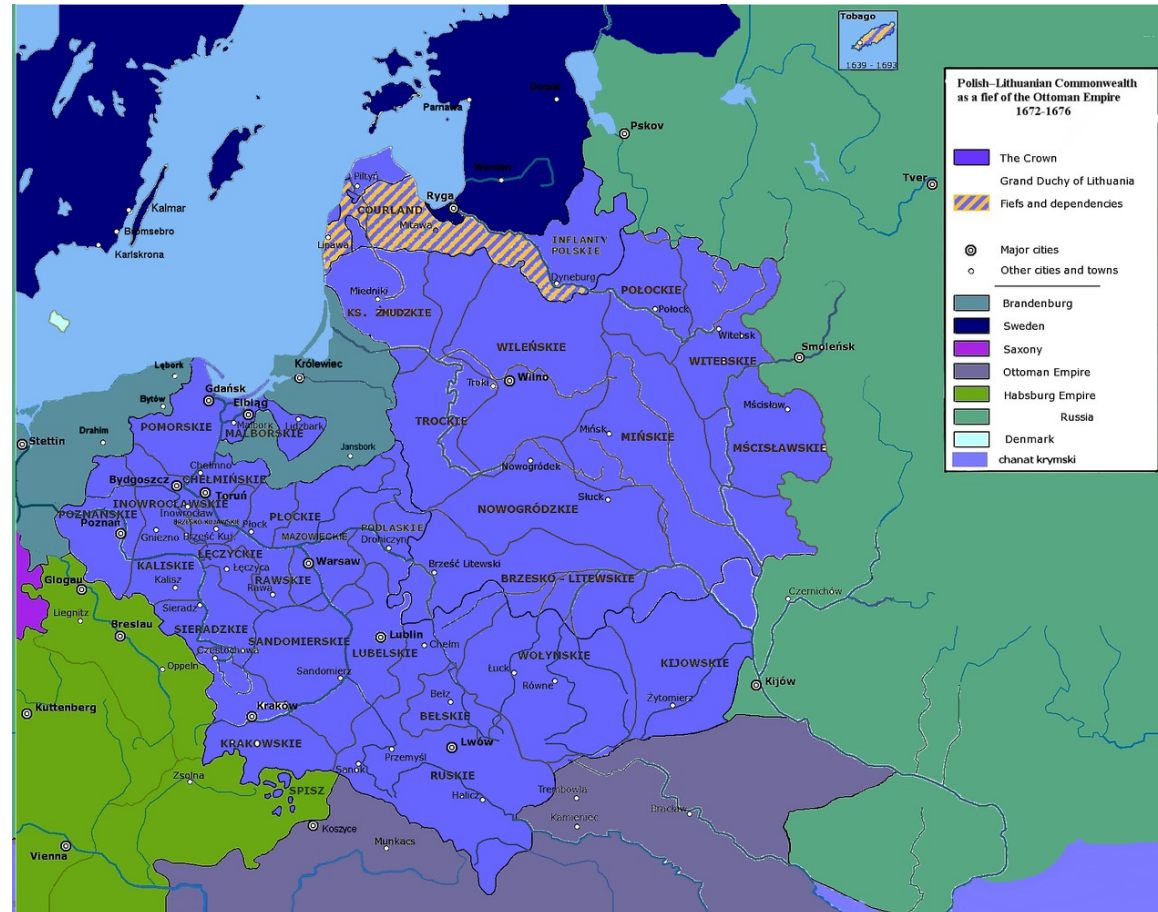

KAMIANETS-PODILSKYI

Kamenec Podolský

Bučacká mírová smlouva

Velký korunní
hejtman
Jan Sobiesky

Bitva u Chotimi na dobové relaci

A Camienecium.
 B Arx & Oppidum Svanice.
 C Pons super fluvium Tyram.
 D Arx Chocim.
 E Cerkiovv templum Ruronicum,
 F Castra Turcica.
 G Huscim Basia Tentorium & Vexillum primarium.
 H Locus cædis Capitanei Brombergenfis.
 I Castra Moldavorum & Valachorum,
 K Ordo Polonici &
 L Lithvanici Exercitus.
 M Tormenta bellica Polon. & Lithvan.
 N Peditatus Pol. Invaдит. & Oppugnat Castra Turcica.
 O Invasio Lithvanorum Portam Turcicorum Castro-
 rum oppugnantium.

P Cataphractum Lithvan. invasio.
 Q Turcarum Ordo & Defensio in Castris.
 R Equites Turcici quærent fugam.
 S Turcz à Militibus Lithvanicis in Castra & fluvium
 pelluntur.
 T Turcarum omni ex parte cindorum confusio.
 V Turcz aufingunt pars verfos Camenecium, Choci-
 mum Cetzora pars se in fluvium precipitat.
 W Tormenta Polonica è Castris Moldav. ad Castra
 Turcica.
 X Tormenta Polonica Chocimum oppugnantia.
 Z Sylva è qui Exercitus Polonico-Lithvanicus ad Ca-
 stra pergit Turcica

A Befestigung Kamieniec.
 B Stadt und Schloss Svanice.
 C Brücke der Türcken über den Fluß Tyram.
 D Schloss Chocim.
 E Cerkiew oder Griechische Kirche.
 F Türckische Lager.
 G Hussien Basia Gezelt und Hauptfahne.
 H Der Ort wo der Starosta von Bromberg gestorben.
 I Der Ort wo die Moldav. Lagermeister sich den Polen ergeben.
 K Ordnung der Königl. Polnischen
 L Und Großfürstl. Litauischen Armeeen.
 M Poln. und Lit. Artillerie auf das Türckische Lager canoniret.
 N Königl. Polnische Infanterie / so von Jhr Großm. Gnaden
 dem Herrn Cron Feid-herren selbst angeführt worden /
 greiffen das Türckische Lager an.
 O Angriff der Herrn Litauer / so verfa auff das Thor des Türck-
 schen Lagers losgingen.

P Anfall der Litauischen Armee / samt den Husaren. Greifbar.
 Q Der Türcken Schlachordnung im Lager und Defensio der Ya-
 r Türkische Cavallerie fällt auß dem Lager und will sich durchhau-
 werden aber von denen Litauischen Trouppen und denen Ge-
 neralen / so ihnen auffpassen / theils jurniet getrieben /
 theils in den Dniester gejagt.
 T Die Türcken werden an unterschiedenen Orten in ihrem Lager
 von denen Polen und Husaren topffer angegriffen und
 in Confusio gebracht.
 V Endliche Vertraba der Türcken theils nach Kamieniec / Swa-
 nite / Chocim / Cetzora theils über den Dniester / in
 welchem die meisten erlosen sind.
 W Polnische Canonen / so in der Moldauer Lager gebracht / woranß
 das Türckische Lager sehr incommodiret worden.
 X Polnische Infanterie / so das Schloss Chocim beschießen.
 Z Dänischen Wals / wodurch die Polnische Armee ankomen / und
 auß der Türcken Lager avanciret.

Po bitvě u Chotimi

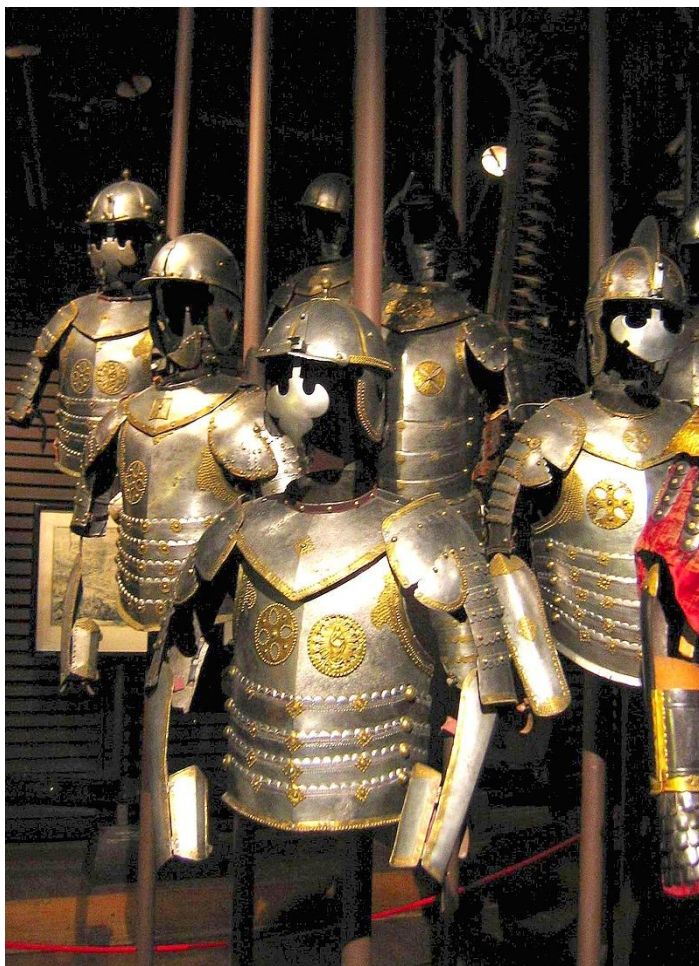
Okřídlený husar

Polský okřídlený
husar

Zbroj husarů. Wojciech Kossak: Husaria

Hold polské husarii

- „Oto mi rycerz! Kopia u toku,
- Z ramion mu skrzydła płyną sokole!
- Odwaga w piersiach, męstwo gra w oku,
- Szyszak jak gwiazda błyszczący na czole!
- Zawsze zwycięski zastęp tych wojów,
- Do dawnych synów podobny Sparty,
- Wśród tylu bitew i krwawych znojów,
- Jak mur z żelaza stał nieprzeparty!
- A kiedy gnuśność nami owładła,
- To i Husarya wtedy upadła!”

Władysław Bełza wiersz „Husarz”

Jiří Chmelnyckij

Mapka Bachčisarajského míru

Řeky Bug, Dněpr a Dněstr

Dobová relace z bitvy u Vídne 1683

Grundrichtiger Entwurf / des Stands und Verlauffs / bey Entsetzung
Der Kayserlichen Residenz- Stadt Wien /

Als selbige den 2. (12.) Septemb. 1683. von den Mord und Raub- Klauen des grausamen Erb- Feindes wider erledigt und befreyet worden; Aus glaub- würdiger Erzählung und Verzeichnus / von hoher Hand / also der Situation nach / in Grund gelegt / und dem Curiosen Liebhaber zur ausführlichen Bemerkung / und mehreren Be- lustigung eines so herrlichen Siegs / in Alphabetischer Ordnung und Anseh der vornehmsten Haupt- Stände / ganz neu nach dem Wienerischen Decretal heraus gegeben und vor Augen gestellt.

Von
 Leonhard Loschge / Buchhändler in Nürnberg.

A A Auf den Berggrund der rechten Seiten prä- sentirt sich der König in Böhmen / und beyde Churfürsten aus Bayern und Sachsen / Herzog von Vortringen / und Fürst von Baden.
 B Auf eben dem Berggrund / hinter Seiten / waren Ihre Hochfürstl. Durchl. Her: Wärg- graf von Baneruth / samt andern hohen Ge- nerals- Personen zu sehen.
 C C Hinter diesen auf der rechten Seiten / ein

E Gleichfalls ein Stück von Kahlenberg / wor- auf die Granadiers den Feind mit ihren Hand- Granaten empfangen.
 F Unten an Fuß dieses Bergs / ist ein ab- gebranntes Kloster / worinnen sich einige von den Allirten retirirt / und Batterien wider den Feind aufgerichtet.
 G Dargegen die Türken in Friesen aufsteigen / und mit Schaden repoussirt worden.
 H Hinter diesen auf der rechten Seiten / ein

L Kayserl. Infanterie / welche den Türken in die Flucht schlug.
 M Succors der Cavallerie / welche auch auf den Feind losfiel.
 N N N Fluchte des ganzen Türckischen La- gers.
 O Anseh des Commandanten Grafen von Stahrenberg / wie er ebenfalls den Feind verfol- gen hilft.
 P Absicht und Anseh des Feindes / wie er sich

T Donau- Fluß.
 V Aufserdem mit einer Einfassung von Ar- maturen und zweyen Türckischen Sklaven / prä- sentirt sich mitten innen / der tapffere Kolttschütz in seinen Habit / wie er durch des Feindes Lager gangen.
 X Auf der rechten Seiten / des Groß- Weizers eroberte Standart oder Fahne.
 Z Und imts eine Feinden Gedächtnis- Mänu

Turečtí sipáhijové z dob bitvy u Vídně

Sipahis, Söldner des Sultans

Rozhodující útok polských husarů, obraz Józefa Brandta

Setkání Jana III. a Leopolda u Schwechatu 12. září 1683

Bitva u Parkáně.
Obraz dvorního
malíře Jana III.
Martina
Altamonta
Původní velikost
10 x 8,5 metrů!

Hejtmán
Jabłonowski

Maxmilián II.
Emanuel
Bavorský

Druhá bitva u Moháče 1687

Běláhrad v roce 1687

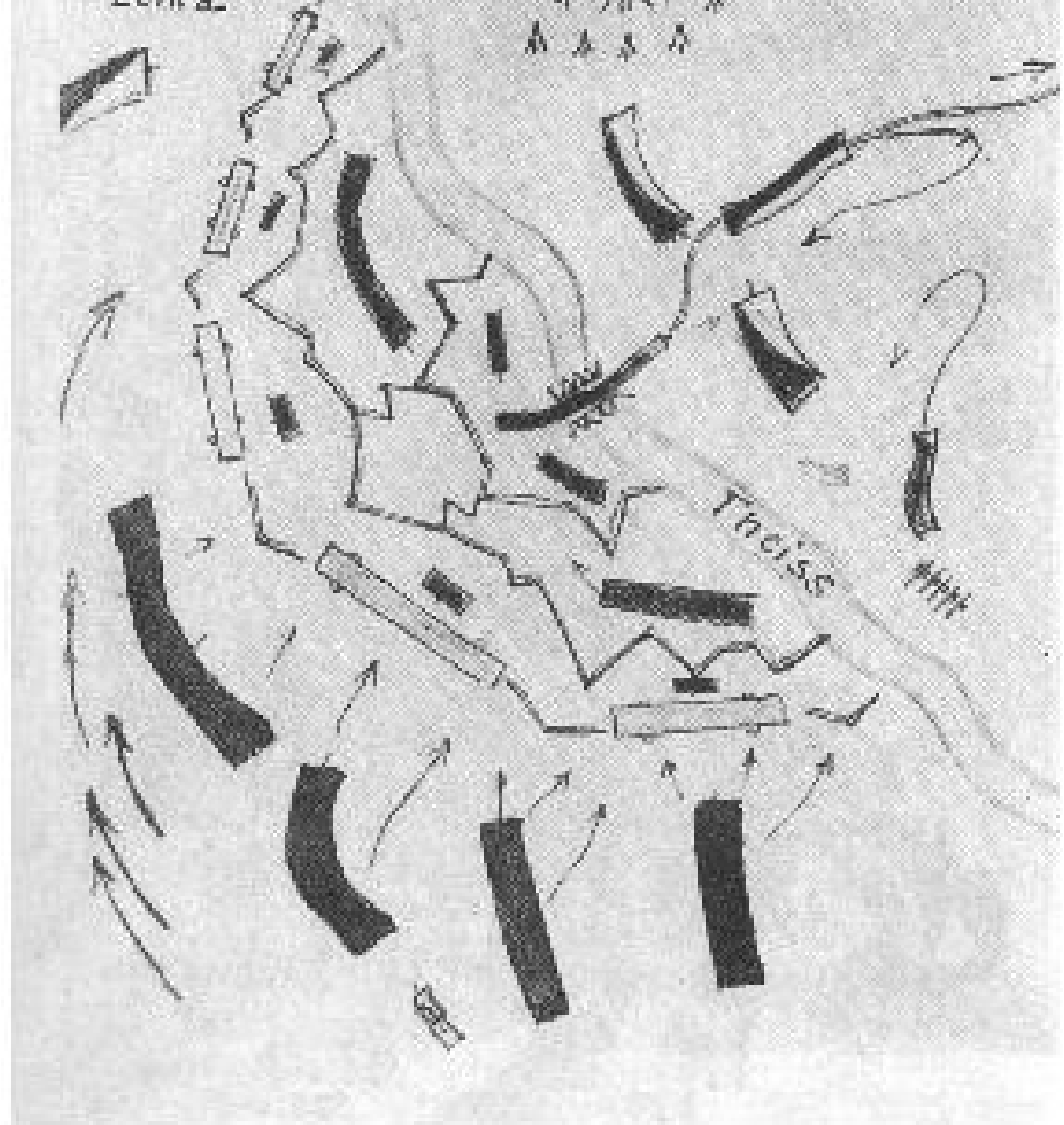
Velké stěhování Srbů

Evžen
Savojský, vítěz
nad Turky

Plán bitvy u Senty

Piano della battaglia di Zenta (1697); disegno del XVII° sec.

Obsazení Azova 1696

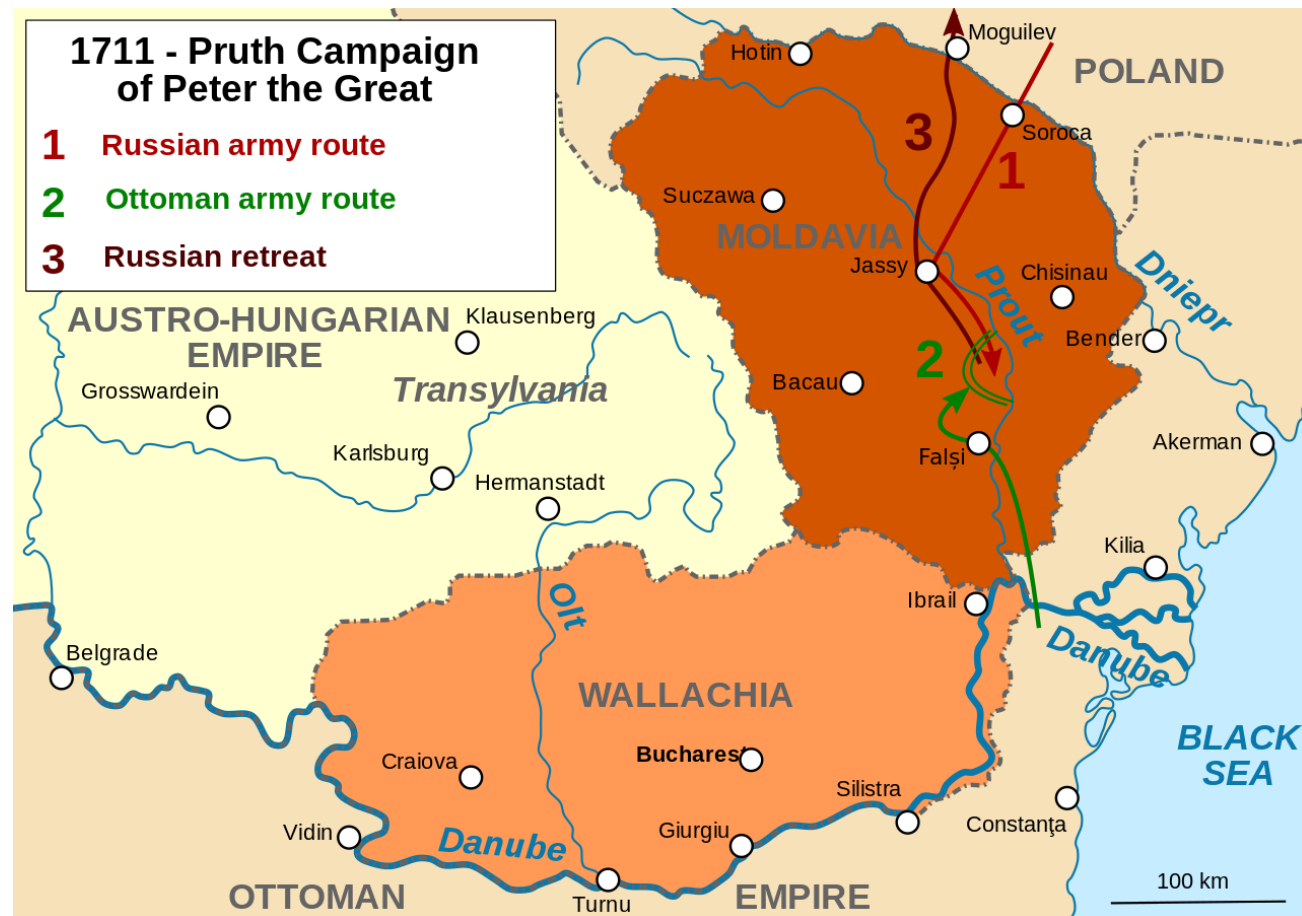
Podpis Karlovického míru

Kaple Míru

Prutské tažení

Темешварск ý elájet

Политичка ситуација 1702. године:

1. Османске територије:

○ - Темишварски pašалук (постојао са овим границама од 1699. до 1718. године)

○ - Смедеревски санџак (постојао са овим границама од 1699. до 1718. године), део Румелијског pašалука

2. Хабзбуршке територије:

○ - Војна граница (постојала са овим границама од 1702. до 1743. године)

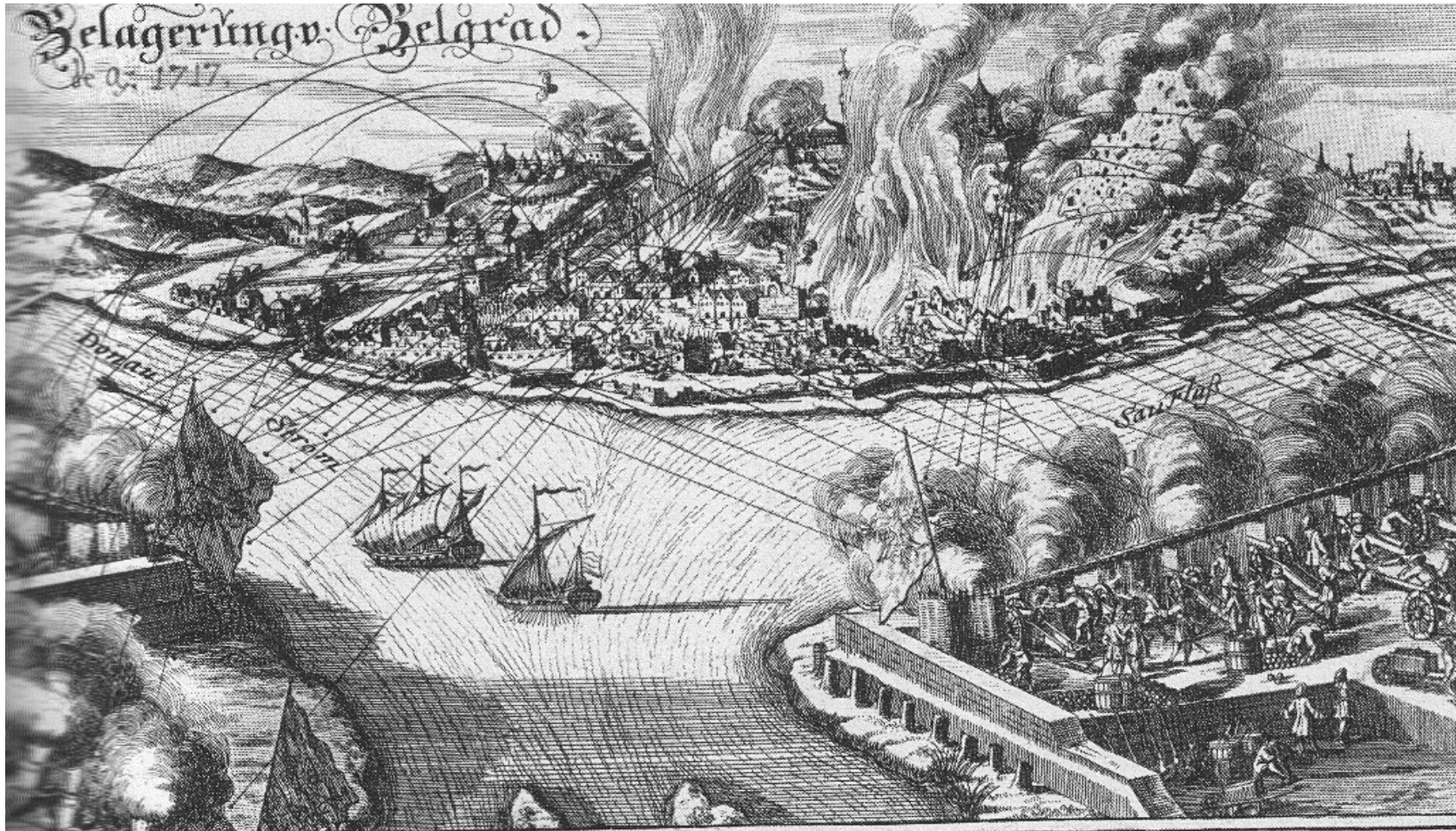
○ - Краљевина Славонија (постојала са овим границама од 1702. до 1718. године)

○ - Краљевина Угарска (постојала са овим границама од 1702. до 1732. године)

Petrovaradínská pevnost

Obléhání Bělehradu 1717

Wies wie Seine Excellenz der Herr General Feld-
und Gränz-Vestung Bollgrad, auch Comendierender
Herr Groß Bottschaffter eine Stunde weit von der
geschlagenen Zelt, einige
Wachmeister und wirklicher Comendant der Haupt
General des Königreichs Servien den Türckischen
Auswechslung von der Gränze, in seinem Auf
Erfrüchungen gegeben.

Türkische Herr Groß Bottschaffter
Excellenz Herr Graf v. Oduyer
Türkischer Dolmetscher
Kaiserl. Dolmetscher
Pasha und Agas
Officiers
Scharen
Soldiers.

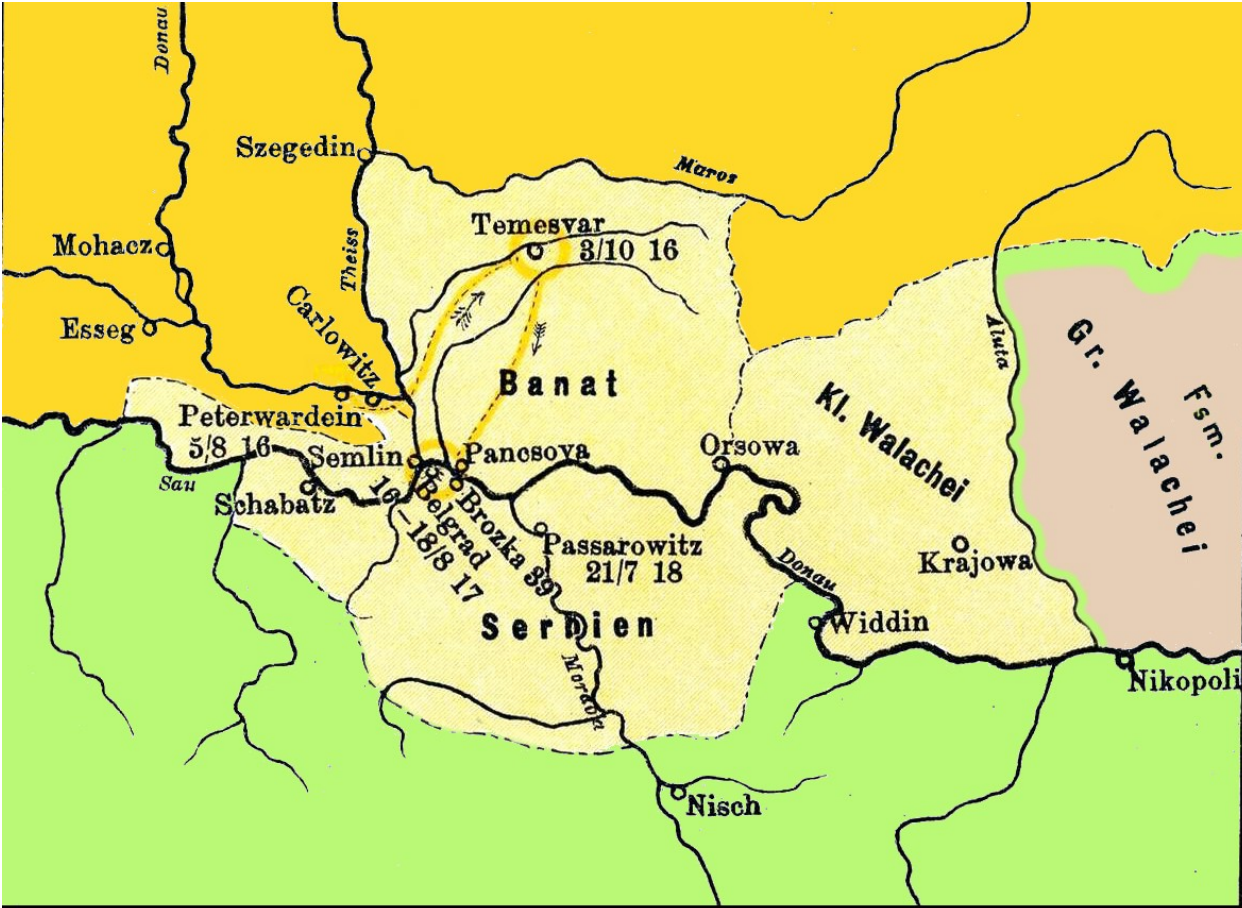

Pr. Sac. Cas. Meij.

požarevackého míru roku 1718

Podpis míru v Požarevci

Zisky Rakouska 1718

Vojenská hranice

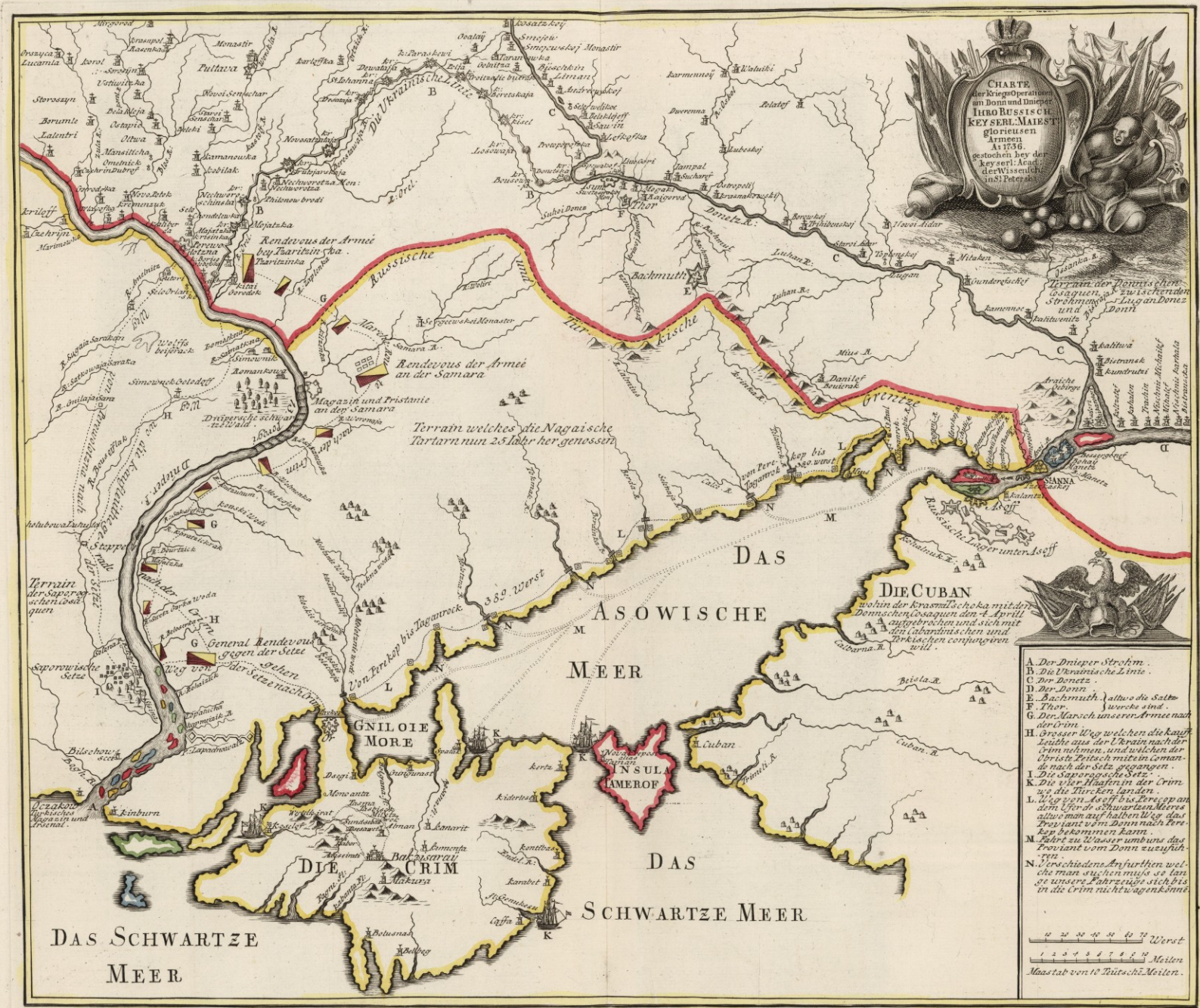
Political situation in 1751:

- Habsburg Kingdom of Slavonia (part of Habsburg Kingdom of Croatia and of Habsburg Kingdom of Hungary)
- Slavonian Military Frontier (part of Habsburg Military Frontier)
- other sections of Habsburg Military Frontier
- Habsburg Kingdom of Hungary
- Habsburg Kingdom of Croatia (part of Habsburg Kingdom of Hungary)
- Habsburg Banat of Temeswar
- Ottoman territories

Carevna Anna Ivanovna

- Narodila se roku 1693 jako dcera ruského spolucara Ivana V., který však nikdy nevládl a zanechával vladařské povinnosti svému bratrovi Petrovi I. Velikému. Jako carevna vládla v letech 1730—1740 a vedla tedy koaliční rakousko-ruskou válku s Tureckem.

CHARTÉ
 der Kriegsoptionen
 im Don und Danepz
 des RUSSISCH
 KEYSERLICHESTEN
 gloriosen
 Armen
 1856
 gestochen bey der
 Keyserl. Acad.
 der Wissenschaften
 in St. Petersburg

- A. Der Dnieper Ströhm.
- B. Die Ukrainische Linie.
- C. Der Donetz.
- D. Der Don.
- E. Bachmuth, jaltwa die Sätze.
- F. Thier, Javrocs und.
- G. Der Marsch unserer Armee nach der Crim.
- H. Großer Weg welchen die kaiserliche Armee aus der Ukraine nach der Crim nehmen, und welchen der Obrist Putsch mit ein Comanté nach der Setze gegangen.
- I. Die Saporogische Setz.
- K. Die vier Häfen in der Crim, wo die Türken landen.
- L. Wegen Isoff bis Beregan, dem Ufer des schwarzen Meeres, also man auf haben Weg das Trojant vom Don nach Beregan bekommen kann.
- M. Führt die Wasser um uns das Trojant vom Don zuzuführen.
- N. Verschiedene Anparthen welche man suchen muß, so lan, of unsere Fahrzüge sich bis in die Crim nicht wagen können.

10 20 30 40 50 60 70 Werst
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Meilen
 Maasstab von 10 Russisch Meilen.

Obléhání
Azova 1736

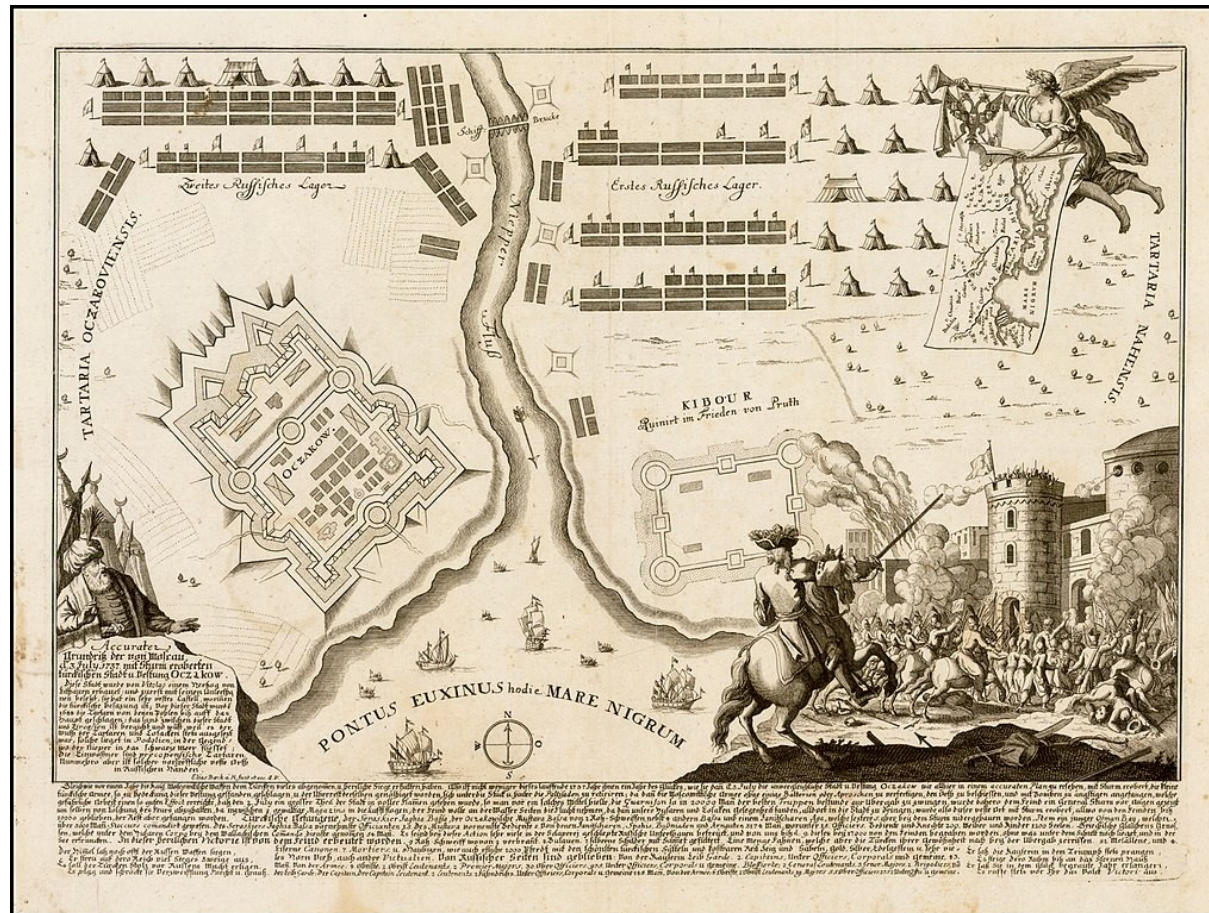
Dobytí
Azova

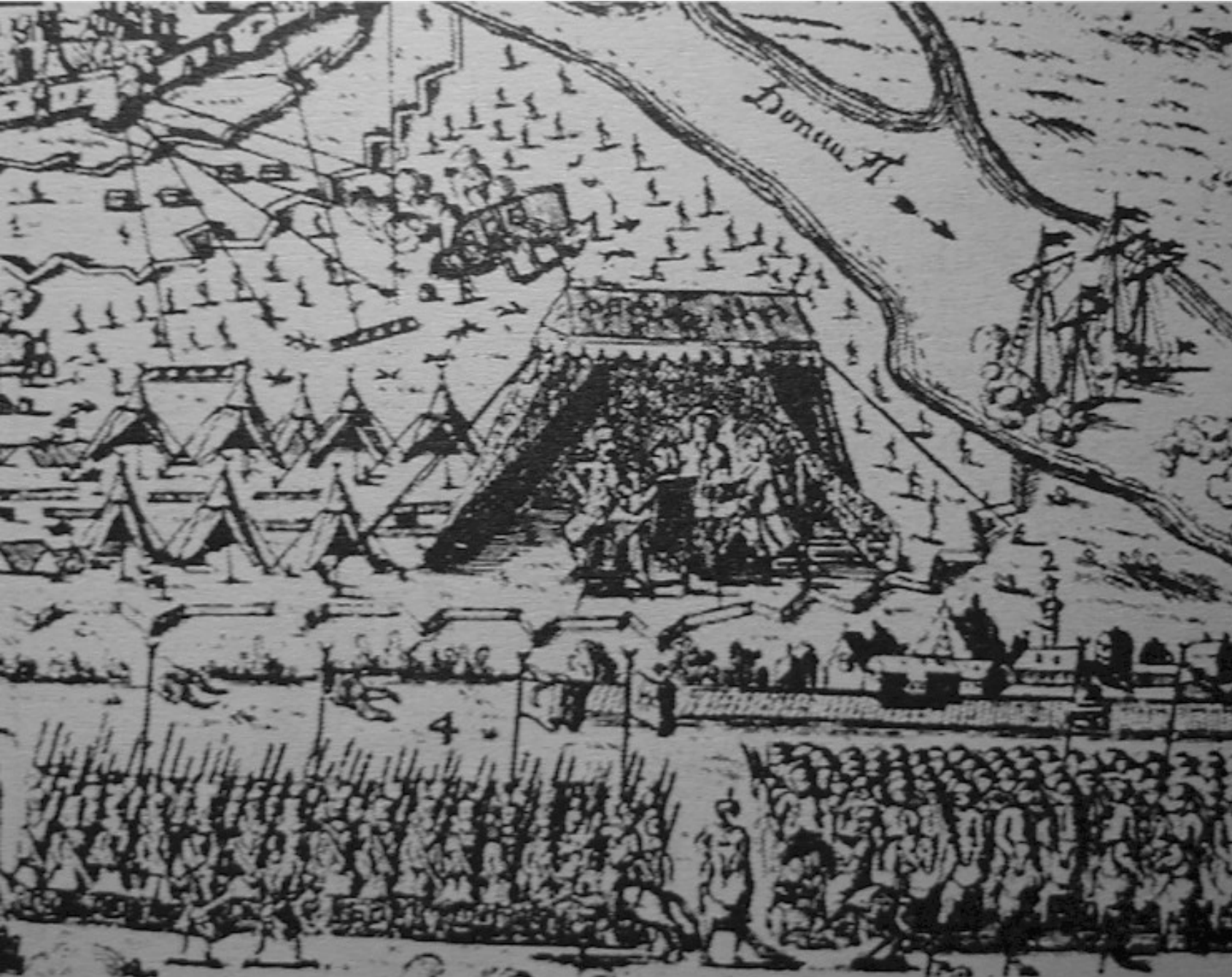

Dobytí
Očakova
1737

Plán dobytí Očakova

Podpis Bělehradskéh o míru

- Po porážce rakouských vojsk musela Vídeň vrátit Cařihradu území v severním Srbsku a jižním Rumunsku a také Bělehrad.
- Carská vojska úspěšně vstoupila do Moldávie, ale bělehradská smlouva, podepsaná 18. září 1739, nepřinesla Rusku téměř nic. Petrohrad se zavázal demilitarizovat pobřeží Azovského moře a nevysílat své lodě do Černého moře

Rusko-turecká válka 1768–1774: Zničení tureckého loďstva v námořní bitvě mezi ostrovem Chios a zálivem Çeşme (7. července 1770) na obraze Ivana Konstantinoviče Ajvazovského

Alegorie Kateřiny II. jako vítězky na Turky a Tatary

Krvácející Turecko. Současná rytina zobrazující alegorickou scénu související s podepsáním smlouvy v Küçük Kaynardži v roce 1774. Osmanské říši, jež zde zosobňuje Ahmed Resmî Efendi, vedoucí turecké delegace, je symbolicky amputována ruka, tedy část území na černomořském pobřeží.

Mír v Küçük Kajnardži

Osmanská říše (zeleně) předala některá území (červenozelené pruhy) Ruskému impériu (červeně). Krymský chanát (žlutozelené pruhy) získal nezávislost, ve skutečnosti se stal satelitem Ruska a byl Ruskem v roce 1783 anektován

